

Inhoud

Voorwoord	6		
Eigen werk en inspiratie	8		
Werken met steen	11		
Algemene aanwijzingen over steen	13		
Steen verzamelen en uitzoeken	14		
Speksteen	17		
Albast	18		
Seleniet	19		
Praktische tips voor werken in steen	20		
Gezond en veilig werken	22		
Basisstappen van beeldhouwen	26		
Technieken en gereedschappen	27		
Zagen	28		
Hakken	30		
Kloppers	31		
Beitels	32		
Hamers	35		
Gutsen	36		
Raspen	39		
Corradi raspen	42		
Elektrisch gereedschap	46		
Schuren en polijsten	48		
Oliën en in de was zetten	54		
Onderhoud van je sculptuur	56		
Je beeld in het zonlicht of buitenshuis	57		
Inspiratie en creativiteit	59		
Inspiratie vinden en je creativiteit stimuleren	60		
Je project ontwerpen	62		
Moeilijkheidsgraad	64		
Projecten	65		
Witte tulp in speksteen	66		
Groene tulp in speksteen	74		
Bladvormig schaalpje in speksteen	80		
Blad in albast	84		
Blad in seleniet	92		
Uitsnede in blauw albast	100		
Uitgesneden blad in blauw albast	108		
Papaver in seleniet	110		
Lathyrus in albast	118		
Klaproos in albast	130		
Zonnehoed in albast	144		
Verklarende woordenlijst	156		
Dankbetuiging	159		
Verantwoording	160		
Adressen	160		

Groene tulp in speksteen

Moeilijkheidsgraad: ★ Best makkelijk

Benodigheden:

- potlood, steenkrijt of houtskool;
- een stuk (Braziliaans) speksteen van ongeveer 15 à 20 cm lang, 10 cm breed en 5 cm dik;
- een Corradi rasp van 21,5 cm;
- een riffelrasp van 15 of 20 cm met een gebogen ronde kant en een puntige kant;
- een vlakke iridium guts;
- schuurmatjes Coarse, Fine en Very Fine;
- waterproof schuurpapier van korrel 400;
- een flesje kleurintensiveringsmiddel van ongeveer 50 ml;
- een pot steenwas professioneel met een stuk keukenrol en een zachte doek.

Eventueel

- een kleine kunststof klopper van maximaal 300 gram;
- een beeldhouwkussen, een oude handdoek (of badlaken) en een opgevouwen vuilniszak;
- een dienblad met een niet te hoge rand (zittend beeldhouwen);
- een beeldhouwbok die qua hoogte minimaal tot het heupbot komt (staand beeldhouwen);
- een sokkel in graniet of Belgisch hardsteen van 4 cm x 4 cm x 6 cm;
- een steenboortje met een doorsnede van 4 mm of 5 mm;
- een pin van rvs van ongeveer 25 cm lang en met een doorsnede van 4 mm of 5 mm.

9

Op foto 6b zie je dat de onderkant ook allerlei beschadigingen heeft, die onderkant wil je straks mooi laten aansluiten op je sokkel. Bij ons beeld is er aan de voorkant een klein hapje uit, dat is er gewoon uitgestoten. Dit laat ik zo, heb ik besloten. Ik kan er natuurlijk een hele reep af halen, maar ik vind het zo ook wel wat lucht geven in de vorm. Op de foto hieronder zie je wederom ribbels die volledig uit het beeld moeten. Door te schuren of te raspen krijg je een mooi resultaat. Ik heb er uiteindelijk voor gekozen om de sokkel een klein pinnetje te geven aan de rechterkant, om daar het beeld op te zetten.

9

10

Zodra alle witte dingetjes uit de steen zijn, wat uren kan kosten, is het tijd om te gaan schuren. Je gaat beginnen met matje Coarse. Alles over het schuren en polijsten van je beeld lees je op pagina 48-53. De mooie, diepblauwe kleur zal door schuren heel mooi naar voren komen. Je zou eventueel met een schuurmachine kunnen werken, let er dan wel op dat je de korst (de natuurlijke vorm van de buitenrand) en de binnenkant intact houdt, evenals de mooie fijne randjes, waar je zo hard aan hebt gewerkt. Het schuren van blauw albast kost heel veel tijd. Wanneer je ook de uitgesneden vorm hebt geraspt, geschuurd en gepolijst, kun je beide delen oliën en in de was zetten (zie pagina 54-55).

Veel succes met maken! We vertellen je in het volgende hoofdstuk uiteraard ook hoe je bij de uitsnede van de steen te werk gaat.

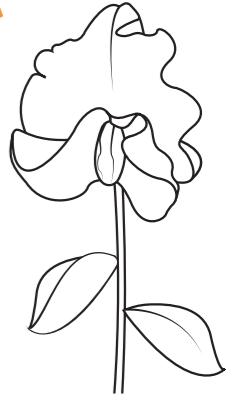
10

Lathyrus in albast

Moelijkheidsgraad: ★★★★★ Moeilijk

Benodigheden:

- potlood (het liefst met een scherpe punt voor dunne lijnen);
- een felle kleur steenkrijt, op wit albast liefst blauw of groen;
- een stuk albast in een kleur naar keuze, van ongeveer 20 cm lang, breed en hoog;
- een Corradi rasp van 21,5 cm met een halfronde punt;
- een Corradi rasp van 16,5 cm met een halfronde punt;
- een aantal rifferaspen met gebogen uiteinden in de maten mini, 15 cm, en 20 cm;
- een rondeelbeitel, niet te breed, ongeveer 6 tot 8 mm;
- een vlakke iridium guts;
- een kunststof of houten klopper van 300 gram (liever niet zwaarder);
- schuurmatjes Coarse, Fine en Very Fine;
- waterproof schuurpapier van korrel 400, 500, 600, 800, 1000, 1200, 1500 en 2000;
- een flesje kleurintensiveringsmiddel van ongeveer 50 ml;
- een pot steenwas professioneel met een stuk keukenrol en een zachte doek.

Eventueel

- een Dremel of Foredom met een heel klein rond druppelvormig boortje;
- een beeldhouwkussen;
- een theedoek, een oude handdoek (of badlaken) en een opgevouwen vuilniszak;
- een dienblad met een niet te hoge rand;
- een teiltje met meerdere pannenmatjes;
- een rvs pin met een doorsnede van 5 mm van ongeveer 200 cm lang;
- een sokkel van een padoek houtsoort van ongeveer 10 cm x 10 cm x 10 cm;
- een houtboor met een doorsnede van 5 mm om in de sokkel te boren;
- een ijzerboor met een doorsnede van 5 mm om in het beeld te boren.

25
In deze fase ga je het raspen en schuren een beetje afwisselen. Dat doe ik altijd eerst met schuurmatjes Coarse naast de kleinste raspen die ik heb, dus de mini-riffelraspen en de kleine Corradi 16,5 cm. Dan zet ik bijna geen kracht meer. Ik ben echt alleen nog maar bezig met het heel fijn bewerken van de steen. Hierna komt de langste fase, voor het schuren van je beeld.

26
Na het schuren met schuurmatjes Coarse, Fine en Very Fine volgt het polijsten. Het polijsten is best een uitdaging bij een beeld als dit. Je vingers zitten regelmatig klem tussen alle dunne plooitjes die je hebt bedacht. Neem vooral de tijd. Gebruik bijvoorbeeld eens een gummetje in het rolletje schuurpapier. Deze tip en nog meer vind je in het hoofdstuk over schuren en polijsten (zie pagina 48-53). Voor wit of roze albast zou ik adviseren om het in het kleurintensiveringsmiddel te zetten om de kleur op te halen, en het dan een klein beetje zachte glans te geven met de steenwas professioneel (zie pagina 54-55).

Heel veel succes. Ik ben superbenieuwd hoe je beeld wordt, wat het resultaat is, hoeveel transparantie je in je beeld hebt en welke foto of welke klaproos voor jou echt de doorslag gaf om dit beeld te gaan maken!

7
We gaan weer even aan de bovenkant werken. We gaan zorgen dat er rondom het bolletje wat meer steen wordt weggehaald en dat we al wat ruimte gaan scheppen onder de bladeren, dus dat sommige bladeren wat hoger liggen dan andere delen. Dit is altijd een enorm pietepeuterig gedoe, dus je gebruikt een kleine riffelrasp en je kleinere Corradi. Gebruik af en toe een grotere rasp voor haksporen in de bovenkant van het blad. Ook ga ik kijken en tekenen welke delen ik er tussenuit ga halen, zodat er ruimte gaat ontstaan. Bedenk goed wat het voor de onderzijde doet. Hoeveel ruimte heb je daar nog en blijft het goed voelen?

8
De zonnehoed heeft veel kanten, die er ieder verschillend uitzien. Blijf daarom ook jouw bloem steeds draaien, zodat je alle kanten goed ziet. Het is belangrijk dat je ook aan de onderkant die overlap gaat maken. Maak ook al wat gaatjes van onder naar boven of vice versa. Welke delen mogen er tussenuit? Wat maakt het luchtiger? Houd er rekening mee dat je de bloem op zijn kant zult moeten zetten, dus je moet deze goed blijven ondersteunen om eventuele breuken te voorkomen. Blijf steeds voelen en draaien.

Je gaat steeds om en om de onderkant en de bovenkant bewerken. Je blijft raspen en er wordt eigenlijk nergens meer gehakt. Je werkt met de kleine raspjes, dus de riffelraspen van 15 centimeter. Eventueel werk je nog met de Corradi van 16,5 cm, waar je niet te veel kracht mee hoeft te zetten. Je werkt nu vooral heel rustig.

9
Je begint alle kleine beetjes vooruitgang die geboekt worden, te zien. Er komt steeds meer ruimte tussen de blaadjes. Je ziet blaadjes om zichzelf heen krullen; en sommige delen staan omhoog, andere delen naar beneden; en dit geheel houdt het spannend. Er wordt steeds meer tussen de bloembladeren weggehaald, dus de bladeren worden dunner en er komt meer lucht. Maak het beeld nog altijd nat aan het einde van de dag, en zorg ervoor dat het beeld goed ondersteund wordt.

10
Op de foto zie je dat ik mijn hand onder het beeld heb, ik voel dus constant wat ik doe. Ik maak alleen maar hele kleine bewegingen. Alles wordt steeds dunner en je ziet langzaam de kleur zichtbaar worden. Vooral als je deze foto met de foto's van de vorige stappen vergelijkt, zie je dat de witte kleur minder aanwezig is. Er komt steeds meer bruin in zicht, wat komt door het werken met een kleiner tandje; dat zorgt ervoor dat de ribbels minder grof worden. Steeds vaker pak ik de Corradi van 16,5 cm om het beeld nog transparanter te maken. Daarnaast zorg ik dat ik een kwastje bij de hand heb, zodat ik altijd stof kan weghalen. Neem hiervoor echt de tijd, doe dit zittend, dat is veel fijner dan staand.

11
De vorige werkdag heb ik het beeld heel goed schoongemaakt en heel wat stof weggehaald met een tandenborsteltje. Daarna heb ik de bovenkant van het bolletje al een beetje aangetikt met een bouchardhamertje. Dit moet je voorzichtig doen; je moet voelen hoe hard je tikt, dus ik raad je aan het beeld vast te houden. Dit proces leidt ertoe dat de bovenkant er een beetje uitziet zoals een echte zonnehoed; het geeft een beetje textuur. Je ziet dat het beeld ook wel aardig dun is geworden. Ook de bladeren beginnen te plooiën.

